

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 77P/23/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3123205845
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 11. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Vojteková Fejérová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2025:3123205845.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudkyňou JUDr. Andreou Vojtekovou Fejérovou vo veci starostlivosti súdu o mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpeného Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, dieťa matky: C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom D. XXX, zast. JUDr. Vladimír Fraňo, LL.M., advokát, so sídlom Haškova 18, Nové Mesto nad Váhom, a otca E. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX, G. H. G. I., toho času bytom D. XXX, o návrhu matky na zvýšenie vyživovacej povinnosti, takto

rozhodol:

I. Zvyšuje sa vyživovacia povinnosť otca na maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, a to zo sumy 50,- Eur mesačne na sumu 100,-Eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2023, a na sumu 130,-eur mesačne s účinnosťou od 1.9.2024, ktoré je otec povinný platiť k rukám matky vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred.

II. Nedoplatok na zročnom výživnom na maloletého A. za obdobie od 01.09.2023 do 31.10.2025 vo výške 1720,-Eur je otec povinný zaplatiť matke, spolu s bežným výživným v 30,-Eur mesačných splátkach, počnúc právoplatnosťou rozsudku, pod stratou výhody splátok.

III. Týmto sa mení Rozsudok Okresné súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 5P/17/2018-53 zo dňa 10.09.2018.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa podaným návrhom domáhala zvýšenia výživného na maloletého A. na sumu 100,- Eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2023. Uviedla, že maloletý navštevuje J. K. J. I. G. H. G. I.. V súčasnosti sa zdvihli životné náklady a náklady na športový krúžok, ktorý maloletý navštevuje. Uviedla, že ona je zamestnaná s príjmom cca 700,- Eur mesačne.

2. Tunajší súd rozhodol rozsudkom č. k. 77P/23/2023-50 zo dňa 24.10.2023 nasledovne:

I. Zvyšuje sa vyživovacia povinnosť otca na maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, a to zo sumy 50,-Eur mesačne na sumu XXX,-XXX mesačne s účinnosťou od 01.09.2023.

II. Nedoplatok na zročnom výživnom na maloletého A. za obdobie od 01.09.2023 do 31.10.2023 vo výške 100,-Eur je otec povinný zaplatiť matke, spolu s bežným výživným v 10,-Eur mesačných splátkach, počnúc právoplatnosťou rozsudku, pod stratou výhody splátok.

III. Týmto sa mení Rozsudok OS Nové Mesto nad Váhom č. k. 5P/17/2018-53 zo dňa 10.09.2018.

IV. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

3. Krajský súd v Žiline uznesením č.k. 12CoP/11/2024-73 zo dňa 30.04.2025 rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil tunajšiemu súdu na ďalšie konanie. V odôvodnení uznesenia sa uvádza, že v ďalšom

konaní bude povinnosťou okresného súdu opätovne sa zaoberať celkovými zárobkovými a majetkovými pomermi otca, matky, prípadne spoluživými osobami a posúdiť ich v kontexte odôvodnených potrieb dieťaťa, tak aby sa podieľalo aj na životnej úrovni povinného rodiča, ako aj matky. Účelom právnej úpravy výživného je totiž zaistiť dieťaťu porovnateľné podmienky s tými, aké by malo, keby rodičia žili spolu a riadne sa o dieťa starali. V tejto súvislosti okresný súd výsluchom matky, prípadne ďalším potrebným dokazovaním (doklady o zaplatení) riadne zistí odôvodnené potreby maloletého dieťaťa, ktoré ustáli a vyčíslí v jednej sume. Zároveň z výsluchu matky určí jej podiel na plnení vyživovacej povinnosti k dieťaťu, keďže je povinnosťou oboch rodičov podieľať sa na vyživovacej povinnosti. U otca bude potrebné posúdiť aj možnosť potenciálneho príjmu s ohľadom na jeho skutočné schopnosti a vzdelanie pri rozumne určenom regionálnom trhu, pokiaľ nedosahuje taký príjem, ktorý by vzhľadom na tieto okolnosti dosahovať mohol. Možnosti otca zistí najmä výsluchom otca, prípadne ďalšími potrebnými dôkaznými prostriedkami. Ak na základe vykonaného dokazovania bude mať súd za to, že preukázané príjmy otca sú nízke, bude potrebné sa zaoberať aj tým, aké príjmy sú vzhľadom na jeho zistené výdavky reálne potrebné na ich dosiahnutie a zaistenie. Zároveň vzhľadom na základe takto uvedeného dokazovania okresný súd riadne odôvodní ním ustálený skutočný alebo potenciálny mesačný príjem otca v kontexte s jeho výdavkami, ako aj možnosťami vyplývajúcimi z jeho posúdenia jeho celkovej životnej úrovne. Je potrebné zohľadniť, aby zmenené výživné odrážalo jednak zistené možnosti, schopnosti a majetkové pomery otca, jeho pomer na odôvodnených potrebách maloletého dieťaťa, ako aj právo dieťaťa podieľať sa na rovnakej životnej úrovni ako jeho rodičia, majúci na zreteli zmysel a účel výživného, t. j. uspokojovanie životných potrieb dieťaťa.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, oboznámením potvrdenia o príjme matky, inzerátov z portálu Profesia, lustrácie Sociálnej poisťovne, potvrdení Sociálnej poisťovne, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, pripojeného spisu NM-5P/17/2018, výpisov z lustrácie bánk, faktúr a poštových poukážok, správ školy, pričom zistil tento skutkový stav:

5. Otec mal doručenie predvolania na pojednávanie konané dňa 24.06.2025 riadne doručené, na pojednávanie sa nedostavil, neprítomnosť neospravedlnil a nepožiadaval o odročenie pojednávania z dôležitých dôvodov. Na ďalší stanovený termín pojednávania na deň 22.07.2025 bol otec riadne predvolaný, a to pod hrozbou uloženia poriadkovej pokuty, predvolánku prevzal dňa 27.06.2025, na pojednávanie sa nedostavil, vo veci zaslal písomné vyjadrenie. Súd sa opakovane pokúsil o predvedenie otca prostredníctvom príslušného oddelenia polície, a to tak z adresy D. XXX, ako i na adresy v G. H. G. I., otec bol opakovane nezastihnutý s tým, že družka otca uviedla, že nevie, kde sa zdržuje, pravdepodobne išiel do zahraničia. Súd preto vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti otca. Otec o nariadených termínoch pojednávania vedel, prevzal predvolanie zaslané mu zo strany súdu, na pojednávanie sa nedostavil. Súdu sa nepodarilo predviesť otca prostredníctvom príslušného oddelenia polície na termíny dňa 22.07.2025, 09.09.2025 a dňa 12.11. 2025.

6. Matka na pojednávaní uviedla, že maloletý dost' zje, dáva mu 4,-Eur na stravu, aby si zakúpil. Pokiaľ ide o oblečenie, s týmto sú spojené bežné výdavky. Maloletý nemá zvýšené výdavky spojené so zdravotným stavom. Matka žije v spoločnej domácnosti s maloletým, hradí maloletému jeho výdavky ako strava, tréningy, škola. Nie je pravdou tvrdenie otca, že kúpila staršiemu synovi L. dom, syn L. si tento dom kúpil za symbolickú cenu od suseda sám. Ona spolu s maloletým býva v samostatnej domácnosti v dome, ktorý je ako stavba pri dome jej matky, dom je vo vlastníctve jej matky. Podľa jej vedomostí otec býva v spoločnej domácnosti s priateľkou M. N., v ich domácnosti býva i plnoleté dieťa O. E. aj priateľ H. C., v ich dome nebýva K. N., ide zrejme o nebohú matku M. N..

7. Matka prostredníctvom právneho zástupcu uviedla, že plnoletý syn matky má vlastnú domácnosť na inej adrese s vlastným odberom elektrickej energie približne 4 až 5 rokov. Matka býva v spoločnej domácnosti s maloletým. Otec si svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému okrem výživného nikdy neplnil ničím iným, neprispel mu pri príležitostiach sviatkov alebo Vianoc, otec sa o maloletého nikdy nezaujímal, nestýkal sa s ním, pričom býva vo vzdialenosti cca 100 metrov od domácnosti matky a maloletého. Otec sa účelovo vyhýba plneniu vyživovacej povinnosti, pričom inú vyživovaciu povinnosť nemá. Matka sa vyhýba kontaktu s otcom, nakoľko tento aj v minulosti pri náhodnom kontakte vyvolal incident.

8. Otec v písomnom podaní uviedol, že jeho príjem je 150,- Eur mesačne, ktoré si privyrobí, chodí pomáhať na farmu. Má zameškané výživné, ktoré chce platiť. Ďalej otec v podaní uviedol, že pokiaľ

matka uviedla náklady na elektrinu, túto neplatí sama, ale viacej domácnosti dohromady, takto platí i náklady na drevo, kde sa skladajú viaceré domácnosti. Matka kúpila rodinný dom svojmu synovi. Navrhol návrh matky zamietnuť. Uviedol, že on mal úraz, zlomeninu a pomliaždeninu ruky, nemôže vykonávať ťažkú fyzickú prácu, pretože má bolesti chrbtice. Jeho príjem je okolo 150,- až 200,- Eur mesačne. Otec uviedol výdavky a to výdavky na elektrinu v sume 72,- Eur mesačne, vodu v sume 70,- eur mesačne, drevo 400,- Eur ročne, cestovné vlakom 20,- Eur mesačne, náklady na obživu pre zvieratá vo výške 20,- Eur mesačne, poplatok za smeti 30,- Eur ročne, náklady na hygienu a stravné sú minimálne. Otec uviedol, že má dosiahnuté najvyššie vzdelanie - základné, v minulosti bol zamestnaný v spoločnosti na výrobu elektromotorov, pracoval vo firme Plantex (ovocné stromčeky), vo výrobe televízorov, ako pomocník na stavbe.

9. Z lekárskeho potvrdenia H. A. E., odborného lekára fyziatrie a liečebnej rehabilitačnej medicíny, vyplýva, že otec nemôže zo zdravotných dôvodov vykonávať ťažkú fyzickú a namáhavú prácu. Otec predložil príjmový pokladničný doklad zo dňa 20.05.2025, spoločnosti Trenčianske vodárne a kanalizácie, akciová spoločnosť, Trenčín, z tohto vyplýva, že uvedenej spoločnosti bola zaplatená suma 78,25 Eur K. N., D. XXX, v doklade sa neuvádza obdobie, za ktoré bola suma uhradená. Otec ďalej predložil poštový poukaz, z ktorého vyplýva, že dňa 15.05.2025 bola na účet ZS energia, a.s. vyplatená suma 72,- Eur, zo strany M. N., D. XXX.

10. Kolízny opatrovník navrhol, aby súd vyhovel návrhu matky a zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na sumu 100,- Eur mesačne od 1.9.2023. Ďalej uviedol, že vzhľadom k tomu, že maloletý od podania návrhu nastúpil na strednú školu, žiadalo by sa určiť i vyššie výživné.

11. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom vyplýva, že otec bol v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 24.07.2023 do 07.12.2023, z evidencie bol vyradený pre nespoluprácu s úradom. Matka nie je a ani nebola v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Otec nie je poberateľom sociálnych dávok z úradu, matka poberá rodinné prídavky vo výške 60,- Eur mesačne. Zo správy Sociálnej poisťovne, Bratislava vyplynulo, že za mesiac apríl 2025 bola matke vyplatená nemocenská dávka v sume 180,90 eur a v mesiaci máj 2025 v sume 289,30 Eur.

12. Z potvrdenia O. J. G. H. G. I. vyplýva, že maloletý A. si ku dňu 04.09.2023 riadne plní v ich škole povinnú školskú dochádzku. Z potvrdenia O. J., B. zo dňa 02.05.2024 vyplýva, že maloletý A. je prijatý na denné štúdium do prvého ročníka odborného učilišťa internátneho Trnava od školského roka 2024.

13. Otcovstvo k mal. A. bolo určené rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 6C/82/2009-265 zo dňa 04.12.2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trenčín zo dňa 29.07.2015 č.k. 17Co/342/2015-287. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 19.11.2015.

14. Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 5P/17/2018-23 zo dňa 10.09.2018 súd rozhodol o zvýšení vyživovacej povinnosti otca k maloletému A. s účinnosťou od 01.07.2018, a to zo sumy 30% životného minima na nezaopatrované neplnoleté dieťa na sumu 50,- Eur mesačne. Z odôvodnenia uvedeného rozsudku vyplýva, že pri posudzovaní otca, súd okrem deklarovaného príjmu 150,- Eur, ktorý by sám o sebe postačoval na určenie výživného v požadovanej sume, prihliadol na skutočnosť, že aktuálna situácia v ekonomicky silnom regióne G. H. G. I. umožňuje pracovať každému, kto o prácu javí záujem a v súčasnosti je na trhu práce dostatok pracovných ponúk aj pre ľudí so základným vzdelaním a nízkou pracovnou kvalifikáciou, pri ktorej je dosahovaný zárobok minimálne 400-500,- Eur v čistom. Ak teda otec ostáva dobrovoľne nezamestnaný je to z dôvodu jeho osobného rozhodnutia a nie z objektívnych dôvodov nedostatku pracovných príležitostí, čo však nemôže ísť na ťarchu jemu na výživu odkázanej osoby t.j. mal. A.. V čase uvedeného rozhodnutia bola matka zamestnaná na dobu určitú (do 31.12.2018) v spoločnosti CELSUR Slovakia spol. s r.o., na pracovnej pozícii robotníčka pri montáži káblových zväzkov so stanoveným rozsahom prác max. 10 hodín týždenne s dohodnutou odmenou v sume 2,76 Eur na hodinu, jej zárobok bol nepravidelný a závisí od požadovaného objemu prác.

15. Zo správy zo šetrenia pomerov vyplynulo, že sociálnym šetrením bolo zistené, že matka s maloletým A. žije na adrese D. XXX. Matka žije v menšom rodinnom dome, ktorý sa nachádza v spoločnom dvore a ktorý postupne rekonštruje. Rodinný dom je vo vlastníctve starej matky maloletého A. N.. Matka s maloletým má pre vlastné užívanie samostatné bývanie, ktoré pozostáva z jednej izby, kuchynského kúta. V domácnosti sú vytvorené vhodné podmienky pre maloletého, v čase neohláseného sociálneho

šetrenia sa v domácnosti nachádzal maloletý A. so starou matkou. V domácnosti bolo navarené, bola zabezpečená starostlivosť o maloletého, nakoľko matka dieťaťa bola v tom čase v práci. Matka maloletého uviedla, že na podanom návrhu na zvýšenie výživného trvá, otec maloletého neprejavuje o dieťa žiadny záujem, hoci býva v rovnakej obci a na rovnakej ulici. Majú konfliktný vzťah, ohľadom maloletého A. vôbec nekomunikujú. Matka uviedla, že z tohto dôvodu sa nechce zúčastniť pojednávania vo veci zvýšenia výživného a dala plnú moc na zastupovanie svojmu bratovi L. D.. Je riadne zamestnaná, pracuje ako upratovačka v G. O. L. I. G. H. G. I., pracovnú dobu má od 10.hodiny do 22.hodiny, dosahuje príjem zo zamestnania vo výške 560,- Eur mesačne a poberá daňový bonus a prídavok na dieťa. Uviedla, že mesačne uhrádza elektrinu vo výške 180 Eur, vodu 200,- Eur polročne, zakupuje ročne drevo na kúrenie do domácnosti vo výške 560,- Eur. Maloletý A. navštevuje J. J. I. G. H. G. I., ide do X.ročníka. V škole prospieva, riadne si plní povinnú školskú dochádzku, dobre sa učí. Matka uviedla, že s maloletým nemá žiadne výchovné problémy, tento ju rešpektuje, s výchovou a starostlivosťou o neho pomáha aj stará matka, ktorá žije v spoločnom dvore. Maloletý A. hrá futbal vo futbalovom klube v O. B.. Voľný čas rád trávi hrou na počítači, chodí miništrovať do kostola. Matka uhrádza sama všetky výdavky na maloletého, nedávno mu zakúpila oblečenie v hodnote 200 €, kopačky na futbal za 54,- Eur, dáva mu vreckové na stravu, nakoľko sa maloletý nestravuje v školskej jedálni. Matka poberá na maloletého náhradné výživné, nakoľko otec maloletého si neplnil dobrovoľne vyživovaciu povinnosť. Žiada zvýšenie výživného na sumu 100,- Eur mesačne. Úrad taktiež vykonal pohovor s maloletým A.. Tento uviedol, že žije v spoločnej domácnosti už iba s mamou, staršia sestra E. sa už odsťahovala a žije s priateľom. Chodí do J. J., v škole sa mu darí, riadne si plní školskú dochádzku. Chodieval psychiatrovi H. E., ale už tam nechodí. Vo voľnom čase rád hráva futbal, tréningy má trikrát týždenne v O. B., chodíva tam vlakom, alebo ho vozí tréner C., ktorý je tiež z D.. Stará sa o neho mamina aj s babkou, mama mu kupuje oblečenie, obuv, školské potreby, dáva mu týždenne vreckové 10 Eur a ešte aj peniaze na stravu, keď si kupuje niečo k obedu. Mamina varí teplé jedlo. Teraz urobili už aj sprchu, tak sa môže už sprchovať aj oprat' si veci v práčke. S tatom sa vôbec nestretáva, tento o neho neprejavuje žiadny záujem, hoci býva len o niekoľko domov ďalej. Vie, že teraz prišiel z basy a už aj „vystrája“, museli si preto na dom dať kameru, lebo vznikajú konflikty. Taktiež úrad dňa 22.08.2023 prešetril pomery v domácnosti otca maloletého na adrese D. XXX. Otec maloletého E. E. sa v čase sociálneho šetrenia v domácnosti nenachádzal. Záverom úrad uvádza, že matka maloletého má v domácnosti vytvorené vhodné podmienky pre dieťa, riadne zabezpečuje osobnú starostlivosť, sama uhrádza všetky potreby maloletého. Návrh na zvýšenie výživného úrad považuje za dôvodný a v záujme maloletého.

16. Matka býva v spoločnej domácnosti s maloletým A. v menšom rodinnom dome, ktorý pozostáva z jednej izby a kuchynského kúta. Matka je zamestnaná od 18.03.2023, za rok 2023 dosiahla priemerný príjem 689,76 Eur netto vrátane daňového bonusu vo výške 121,24 Eur (bez daňového bonusu 568,52 Eur), za rok 2024 dosiahla príjem 944,89 Eur netto vrátane daňového bonusu vo výške 140,- Eur (bez daňového bonusu 804,89 eur); za rok 2025 (január až september 2025, vrátane nemocenských dávok) dosiahla príjem 810,- Eur netto vrátane daňového bonusu vo výške 50,- eur (bez daňového bonusu 760,- Eur). Maloletý A. navštevoval J. K. J. I. G. H. G. Váhom, od 01.09.2024 maloletý G. P. Q. R., B.. Matka uviedla výdavky na maloletého a to vreckové 3,- až 5,- eur denne, cestovné do školy vlakom 2 krát 1,80 Eur denne, náklady na futbal, a to kopačky, dresy, výživu mesačne cca 50,- až 70,- Eur, stravu cca 200,- Eur mesačne, výdavky na maloletého sú tak spolu celkovo cca 450,- Eur mesačne. Matka ďalej uviedla výdavky na domácnosť, a to vo výške 70,- eur ako poplatok za vodu štvrťročne, 15,- eur mesačne ako poplatok za plyn, 30,- eur ročne ako poplatok za smeti. Matka mesačne platí za elektrinu 183,- Eur, zakupuje drevo na kúrenie, čo sú výdavky 560,- až 650,- Eur ročne. Ďalej ako výdavky uviedla výdavky na stravu pre ňu v sume 150,- Eur mesačne a hygienu pre ňu i maloletého sume 150,- eur mesačne. Matka nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť.

17. Otec je dlhodobo dobrovoľne nezamestnaný, podľa jeho vyjadrenia má príjem 150,- až 200,- Eur mesačne z brigádnej činnosti. Nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Otec bol v evidencii úradu práce od 24.07.2023 do 07.12.2023, z evidencie bol vyradený pre nespoluprácu s úradom. Otec býva v spoločnej domácnosti so svojou družkou, podľa vyjadrenia obce, sú v uvedenej domácnosti prihlásené na pobyt i ďalšie osoby, Obecný úrad nevedel uviesť reálny počet osôb, ktoré žijú v spoločnej domácnosti s otcom. Otec má zdravotné problémy, podľa lekárskeho potvrdenia nemôže vykonávať ťažkú fyzickú prácu.

18. Podľa § 26 Zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

19. Podľa § 62 ods. 1 až 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

20. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

21. Podľa § 78 ods. 1 a ods. 3 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

22. V zmysle ustanovenia § 26 Zákona o rodine v spojení s ustanovením § 121 Civilného mimosporového poriadku dohody a súdne rozhodnutia o výkone rodičovských práv a povinností možno zmeniť, ak sa zmenia pomery, resp. ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre doterajšiu úpravu, pričom zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov. Hmotnoprávnou podmienkou pre zmenu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia o výkone rodičovských práv a povinností je teda zmena pomerov, ktorá musí byť podstatná a musí sa týkať okolností, ktoré odôvodňujú výkon rodičovských práv a povinností za podmienky, že sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodnutia. Zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane rodičov maloletého alebo na strane maloletého, alebo objektívne - vývojom objektívnych okolností.

23. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť (§ 62 ods. 1 zákona o rodine); vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je ich primárnou povinnosťou a z tohto dôvodu má výživné prednosť pred inými výdavkami rodičov. Výživou dieťaťa sa rozumie uspokojovanie všetkých životných potrieb pre jeho všestranný telesný a duševný vývoj, teda nielen zabezpečovanie odôvodnených hmotných potrieb dieťaťa (napr. jedlo, oblečenie, obuv), ale aj potrieb, ktoré sú dôležité pre jeho výchovu a všestranný vývoj (napr. vzdelávanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby a podobne). Pri určení konkrétneho rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na odôvodnené potreby oprávneného (§ 75 ods. 1 zákona o rodine) ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery obidvoch rodičov (§ 62 ods. 2 prvá veta zákona o rodine). Schopnosti a možnosti rodičov súd zohľadňuje podľa všetkých relevantných hľadísk, najmä z hľadiska ich veku, zdravotného stavu, dosiahnutej kvalifikácie, možností ich uplatnenia a podobne. V zmysle § 62 ods. 5 zákona o rodine je rodič povinný plne rešpektovať svoju vyživovaciu povinnosť a svoje výdavky usmerniť tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti nebolo ohrozené a s využitím svojich subjektívnych vlastností a pracovných príležitostí si organizovať svoje pracovné aktivity tak, aby mal reálnu možnosť si riadne plniť svoju vyživovaciu povinnosť (obdobne i rozsudok Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Cdo/165/2017 zo dňa 27.11.2018).

24. Po tejto úprave však môžu nastať zmeny tak v pomeroch rodičov, ako aj v pomeroch maloletých detí, odôvodňujúcich zmenu pôvodného rozhodnutia súdu, príp. dohody rodičov.

25. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného je dôvodný.

26. Úprava práv a povinností rodičov k maloletým deťom sa uskutočňuje podľa stavu zisteného v čase rozhodovania súdu (§ 217 ods. 1 Civilného sporového poriadku). Posledná úprava práv a povinností k maloletému A., pokiaľ ide o výšku výživného, bola realizovaná Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 5P/17/2018-23 zo dňa 10.09.2018, ktorým súd rozhodol o zvýšení vyživovacej povinnosti otca k maloletému A. s účinnosťou od 01.07.2018 zo sumy 30% životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa na sumu 50,- Eur mesačne. V čase uvedeného rozhodnutia bola matka zamestnaná na dobu určitú (do 31.12.2018) v spoločnosti CELSUR Slovakia spol. s r.o., na pracovnej pozícii robotníčka pri montáži káblových zväzkov so stanoveným rozsahom prác max. 10 hodín týždenne s dohodnutou odmenou v sume 2,76 Eur na hodinu, jej zárobok bol nepravidelný a závisel od požadovaného objemu prác. Maloletý A. mal v čase posledného rozhodnutia súdu 10 rokov, navštevoval 4. triedu základnej školy. V čase predmetného konania maloletý navštevuje druhý stupeň základnej školy a od 01.09.2025 strednú školu, tým je daná zmena pomerov na strane maloletého, a to zvýšením výdavkov na stravu, oblečenie, obuv s poukazom na rast maloletého dieťaťa.

27. Od toho času došlo k zmene pomerov na strane matky, otca, ako i maloletého. V čase posledného rozhodnutia o výživnom súd vychádzal z príjmu matky s ohľadom na stanovený rozsah prác max. 10 hodín týždenne s dohodnutou odmenou v sume 2,76 Eur na hodinu, jej zárobok bol nepravidelný a závisel od požadovaného objemu prác.

28. Toho času je príjem matky z pracovného za rok 2023 vo výške 689,76 Eur netto vrátane daňového bonusu vo výške 121,24 Eur (bez daňového bonusu 568,52 Eur), za rok 2024 vo výške 944,89 Eur netto vrátane daňového bonusu vo výške 140,- Eur (bez daňového bonusu 804,89 Eur); za rok 2025 (január až september 2025, vrátane nemocenských dávok) vo výške 810,- Eur netto vrátane daňového bonusu vo výške 50,- Eur (bez daňového bonusu 760,- Eur). Ako výdavky na strane matky súd zohľadnil poplatok za elektrinu vo výške 183,- Eur, náklady za drevo na kúrenie vo výške 560,- až 650,- Eur ročne, štvrťročne 70,- Eur ako poplatok za vodu, 15,- Eur mesačne ako poplatok za plyn, 30,- Eur ročne ako poplatok za smeti. Ako výdavky na maloletého súd zohľadnil výdavky matky 4,- Eur denne, z čoho si maloletý hradí i stravu, cestovné do školy vlakom cca 70,- Eur mesačne, náklady na futbal, a to kopačky, dresy, výživu mesačne cca 60,- Eur, stravu cca 200,- Eur mesačne. Vzhľadom na osobné, zárobkové a majetkové pomery rodičov a vek maloletého sa súdu javí na vynaloženie výdavkov na záujmovú činnosť maloletého primeraná suma cca 60,- Eur mesačne. Takto uvedené výdavky na maloletého predstavujú sumu cca 400,- Eur mesačne, k týmto výdavkom je ďalej potrebné zohľadniť i výdavky na oblečenie, obuv a hygienu maloletého, uvedené výdavky na maloletého sú v štandardnej výške, matka tieto vynakladá na maloletého v rozličnej výške. K týmto výdavkom je ďalej potrebné zohľadniť i pomerné výdavky na energie, ktoré matka vynakladá na domácnosť, tak ako sú popísané vyššie, a to v jednej polovici. Súd mal za preukázané, že matka žije samostatnom menšom rodinnom dome, pričom v domácnosti s matkou žije iba maloletý. Pokiaľ ide o podiel matky na plnení vyživovacej povinnosti k maloletému, je potrebné konštatovať, že výdavky na maloletého predstavujú minimálne sumu 400,- Eur mesačne, uvedené výdavky na maloletého dlhodobo hradí takmer v celej sume matka zo svojho príjmu, ako i z rodinných prídavkov a poberaného daňového bonusu (ktorý poberá od 15. roku veku maloletého len vo výške 50,- eur mesačne). Otec prispieva na výživu maloletého iba sumou 50,- Eur mesačne a to veľmi nepravidelne, exekučne.

29. Otec je dlhodobo dobrovoľne nezamestnaný, v čase posledného rozhodnutia o výživnom súd vychádzal z deklarovanej príjmu 150,- Eur, i zo skutočnosti, že aktuálna situácia v ekonomicky silnom regióne G. H. G. I. umožňuje pracovať každému, kto o prácu javí záujem a v čase posledného rozhodnutia bol v mieste bydliska otca dostatok pracovných ponúk aj pre ľudí so základným vzdelaním a nízkou pracovnou kvalifikáciou, pri ktorej je dosahovaný zárobok minimálne 400-500,- Eur v čistom. Toho času otec opätovne deklaruje príjem 150,- až 200,-Eur mesačne z brigádnej činnosti. Otec bol v evidencii úradu práce od 24.07.2023 do 07.12.2023, z evidencie bol vyradený pre nespoluprácu s úradom, čo je potrebné vyhodnotiť v neprospech otca. Otec ma zdravotné problémy, podľa lekárskeho potvrdenia nemôže vykonávať ťažkú prácu.

30. Pokiaľ ide o porovnanie pomerov na strane otca, v čase posledného rozhodnutia, je potrebné zdôrazniť, že otec nemá dlhodobo riadne zamestnanie, z ktorého by mu plynul pravidelný príjem tak, aby mohol v zodpovedajúcej miere prispievať na výživu maloletého A.. Z dokazovania vyplynulo, že otec dlhodobo nerieši svoju situáciu vo vzťahu k vyživovacej povinnosti k maloletému. Súd tak na strane otca vychádzal z potenciálneho príjmu, pričom súd zabezpečil ponuku voľných pracovných

miest so zohľadnením vzdelania otca, ktorý má základné vzdelanie, ako i so zohľadnením jeho praxe, najmä so zohľadnením jeho zdravotného stavu, keď otec predložil lekárske potvrdenie, z ktorého vyplýva, že otec nemôže vykonávať ťažkú fyzickú prácu. Z tejto ponuky vyplýva voľné pracovné miesto v spoločnosti OKIN FACILITY SK, s.r.o., upratovacie práce, s nástupným príjmom 5,10 Eur/hodina mesačne brutto, čo je pri pracovnej dobe 37,5 hodiny/týždeň suma 765,- Eur brutto; v spoločnosti HP spol. s r.o., ako operátor výroby, s nástupným príjmom 1.100,- Eur mesačne brutto; v spoločnosti A&A Telepartners s.r.o., ako telefonista, s priemerným príjmom 1.300,- Eur mesačne brutto. Otec v konaní uvádzal výdavky na domácnosť v sume 72,- Eur mesačne na elektrinu, vodu v sume 70,- eur mesačne, drevo 400,- Eur ročne (čo predstavuje 33,- Eur mesačne), ako i výdavky na cestovné vlakom 20,- Eur mesačne, náklady na obživu pre zvieratá vo výške 20,- eur mesačne, poplatok za smeti 30,- Eur ročne, náklady na hygienu a stravu sú podľa otca minimálne. Vzhľadom na to že sa otec napriek opakovane doručeným predvolánkam nedostavil na pojednávanie, súd nemohol vykonať dokazovanie výsluchom otca a zistiť tak skutočnú výšku jeho výdavkov, so zohľadnením počtu osôb v spoločnej domácnosti, kde otec býva. Počet osôb, ktoré reálne bývajú v spoločnej domácnosti s otcom, sa nepodarilo zistiť ani dopytom na obecný úrad, otec býva v spoločnej domácnosti minimálne so svojou družkou.

31. Zistený potenciálny príjem otca predstavuje priemerný príjem 1.055,- eur brutto, čo predstavuje netto príjem vo výške cca 740,- eur. Ide o zvýšenie príjmu otca o 240,- až 340,- eur oproti príjmu, z ktorého vychádzal súd oproti poslednej úprave výživného. Z takto zisteného potenciálneho príjmu otca sa súdu javí zvýšené výživné v určenej výške, a to so zohľadnením otcom tvrdených výdavkov, ktoré sú vyššie popísané (pomerná časť platby za energie 70,- + 72,- + 33,- Eur) v sume 175,- Eur, ako i výdavkov na cestovné, náklady na zvieratá, ako zodpovedajúce príjmom a pomerom na strane otca. V konaní sa nepodarilo zistiť reálnu výšku výdavkov otca s poukazom na to, že napriek opätovným predvolaniam otca na pojednávanie a pokusmi o predvedenie sa nepodarilo vykonať dôkaz výsluchom otca.

32. Súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletého a to zo sumy 50,- Eur mesačne na sumu 100,- Eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2023, a na sumu 130,-Eur mesačne s účinnosťou od 1.9.2024, ktoré je otec povinný platiť k rukám matky vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred. Ide o zvýšenie výživného odo dňa začatia nového školského roku, kedy všeobecne bývajú zvýšené výdavky na maloleté deti. Odo dňa 01.09.2024 začal maloletý navštevovať strednú školu, z toho dôvodu súd pristúpil k zvýšeniu výživného zo strany otca na maloletého na sumu 130,- Eur mesačne.

33. Nedoplatok na zročnom výživnom na maloletého A. za obdobie od 01.09.2023 do 31.10.2025 vo výške 1.720,- Eur je otec povinný zaplatiť matke, spolu s bežným výživným v 30,-Eur mesačných splátkach, počnúc právoplatnosťou rozsudku, pod stratou výhody splátok. Nedoplatok vo výške 1.720,- Eur predstavuje nedoplatok za mesiac september až december 2023 vo výške 50,- Eur x 4 mesiace = 100,- Eur; nedoplatok za mesiac január až august 2024 je vo výške 400,- Eur (50,- Eur x 8 mesiace = 400,- Eur); nedoplatok za mesiac august až december 2024 je vo výške 320,- Eur (80,- Eur x 4 mesiace = 320,- Eur) a nedoplatok za január až október 2025 je vo výške 800,- Eur (80,- Eur x 10 mesiacov = 800,- Eur).

34. Týmto rozsudkom sa mení Rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom č.k. 5P/17/2018-53 zo dňa 10.09.2018.

35. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trenčín písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolanie možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Rozsudok o výživnom je vykonateľný doručením.

Pokiaľ nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom plnená dobrovoľne, možno sa jej plnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie, resp. na nariadenie výkonu rozhodnutia.